

NOT: Veteriner hekimlerin fazla çalışmaları hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-15671953

05/06/2026

Konu: Görüş (Veteriner Hekimlerin İcap Nöbeti Hakkında)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınızda 657 sayılı Kanuna tabi görev yapmakta olan veteriner hekimlerin fazla çalışmasına ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

2 nci maddesinde, *"Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.*

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur." hükmü,

99 uncu maddesinde, *"Memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.*

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere düzenlenir.

Ancak bu kanuna, özel kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine veya bunlara dayanılarak çıkarılacak yönetmeliklerle, kurumların ve hizmetlerin özellikleri dikkate alınmak suretiyle farklı çalışma süreleri tespit olunabilir.

Cumhurbaşkanı, yurt dışı kuruluşlarda hizmetin gerektirdiği hallerde, hafta tatilini Cumartesi ve Pazardan başka günler olarak tespit edebilir." hükmü,

100 üncü maddesinde, *"Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.*

Ancak engelliler için; engel durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanınca belirlenir." hükmü,

101 inci maddesinde, *"Günün yirmidört saatinde devamlılık gösteren hizmetlerde çalışan Devlet memurlarının çalışma saat ve şekilleri kurumlarınca düzenlenir.*

Ancak, kadın memurlara; tabip raporunda belirtilmesi hâlinde hamileliğin yirmidördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmidördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki iki yıl süreyle gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez. Engelli memurlara da isteği dışında gece nöbeti ve gece vardiyası görevi verilemez." hükmü yer almaktadır.

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün 02.05.2025 tarihli ve 23635644.249-101313 sayılı Genelgesinde, *"Diğer yandan, 5199 sayılı Kanun ve uygulama Yönetmeliği uyarınca "sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların toplatılması, kısırlaştırılması, aşılınması, gerekli tıbbî bakımlarının yapılması ve işaretlenmesi, sahiplendirilinceye kadar hayvan bakımevlerinde barındırılması" görev ve sorumluluğu, genel olarak, yerel yönetimlere bırakılmıştır. Bununla birlikte, 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu ve 5393 sayılı Belediye Kanunu uyarınca; merkezi idarenin Anayasanın 127 nci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca yerel yönetimler üzerinde sahip olduğu idari vesayet yetkisi; taşrada, mevzuatta belirtilen usul ve esaslar dairesinde vali ve kaymakamlar vasıtasıyla kullanılmaktadır. Bu itibarla, vali ve kaymakamların, "yerel yönetimlerin hayvanları koruma*

mevzuatına ilişkin görevlerinin yerine getirilmesinin izlenmesi, denetlenmesi ve yönlendirilmesi" hususunda da görev ve sorumlulukları bulunduğu açıktır." denilmiş olup, 5199 sayılı Kanun ve uygulama Yönetmeliğinin hayata geçirilmesine yönelik yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları açıkça belirtilmiştir.

Mezkûr Kanunun 178 inci maddesinde ise, "... Kurumlar gerektiği takdirde personelini günlük çalışma saatleri dışında fazla çalışma ücreti vermeksizin çalıştırabilirler. Bu durumda personele yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilir. Ancak, bu suretle verilecek iznin en çok on günlük kısmı yıllık izinle birleştirilerek yılı içinde kullanılabilir. ..." hükmü yer almaktadır.

13.03.1975 tarihli ve 15176 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Fazla Çalışmanın Uygulama Esaslarını Gösterir Yönetmelikte nöbet hizmeti, "Kurumların faaliyetleri gereği, güvenliğin veya hizmetin devamını temin amacıyla, normal çalışma saatleri içinde veya dışında yapılan çalışmadır." şeklinde tanımlanmıştır.

Diğer taraftan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 13 üncü maddesinde, "Belirli bir sürede bitirilmesi gereken zorunlu ve istisnai işlerden, her defasında ayrıca Cumhurbaşkanlığı kararı alınması kaydıyla, Cumhurbaşkanınca uygun görülenlerde çalışan 657 sayılı Kanuna tabi personele, ayda elli saati ve bir yılda altı ayı geçmemek üzere yılı merkezi yönetim bütçe kanununda belirlenen fazla çalışma saat ücretinin beş katını aşmamak kaydıyla Cumhurbaşkanınca belirlenen çalışma süresi, miktar, usul ve esaslar dahilinde fazla çalışma ücreti ödenebilir. Bu ödeme damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz. Diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde yaptıkları fazla çalışma karşılığında herhangi bir ad altında ödeme yapılan personele bu madde uyarınca ayrıca fazla çalışma ücreti ödenmez." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, ilgi yazıda belirtilen hizmetleri yürütmekle görevli veteriner hekimlere fazla çalışma ücreti ödenmesine ilişkin bir Cumhurbaşkanlığı kararı bulunmadığından herhangi bir ücret ödenemeyeceği, yaptırılacak fazla çalışmanın her sekiz saati için bir gün hesabı ile izin verilmesinin gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü